❊ به نام خدا ❊

نحوه پذیرش، نمونه گیری و ارسال نمونه از آزمایشگاه های همکار جهت انجام تست های ژنتیکی به آزمایشگاه تهران لب

هدف:

در بسیاری از موارد, بخشی از نمونه های پذیرش شده در آزمایشگاه ها برای انجام تست های ژنتیکی به آزمایشگاه دیگری که تحت عنوان آزمایشگاه ارجاع یا Referral Laboratory نامیده می شود, ارسال می گردد. ارجاع نمونه ها و ارتباط آزمایشگاه ارجاع دهنده با آزمایشگاه ارجاع, بدون در نظر گرفتن بعد مسافت, باید از اصول و ضوابط مشخصی پیروی نماید. در روند ارجاع, یکی از مهم ترین فرآیندهایی که باید مدنظر قرار گیرد, مدیریت نمونه ها می باشد که شامل کلیه اقداماتی می شود که جهت حفظ تمامیت و کیفیت نمونه از زمان جمع اوری و طی مراحل نگهداری و انتقال نمونه صورت می گیرد. رعایت اصول ایمنی و امنیت زیستی حین انتقال نمونه بسیار حائز اهمیت می باشد. مدیریت فرآیند پس از انجام آزمایش و نحوه ی گزارش دهی و ارسال نتایج و نگهداری سوابق مربوطه در آزمایشگاه ارجاع و ارجاع دهنده نیز می بایست بر اساس ضوابط مشخصی باشد.

این دستور العمل جهت ارسال نمونه های مربوط به آزمایش های ژنتیکی توسط آزمایشگاه های همکار قابل پذیرش و نمونه گیری بوده ولیکن اگر به هر دلیلی (نظیر عدم وجود دستگاه ، کیت و یا عدم صرفه اقتصادی) انجام تست امکان پذیر نباشد, نمونه مورد نظر به آزمایشگاه مبدا ارسال می گردد. حصول اطمینان از نحوه صحیح ارسال نمونه از سوی آزمایشگاه های ارجاع دهنده و دریافت نتایج آزمایش از آزمایشگاه ارجاع به منظور حفظ حقوق بیماران و ارتقاء کیفیت خدمات و نیز رعایت اصول ایمنی می باشد.

مسئولیت و اختیارات / صلاحیت و شایستگی کاربر:

- ✓ مسئولیت تهیه این دستورالعمل بر عهده کمیته مستند سازی و آموزش آزمایشگاه می باشد.
- ✓ مسئولیت تایید و تصویب این دستورالعمل بر عهده مسئول فنی آزمایشگاه می باشد.
- ✓ مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل بر عهده سوپروایزر آزمایشگاه می باشد.
- ✓ از آنجایی که از این دستورالعمل در حوزه عملکردی بخش های پذیرش ، نمونه گیری و جوابدهی استفاده می گردد لذا تمامی موارد مربوط به صلاحیت و شایستگی پرسنل بخش های مذکور می بایست رعایت گردد .
- ✓ جهت حصول اطمینان از نحوه صحیح ارسال نمونه به آزمایشگاه ارجاع ، قرائت کامل این دستورالعمل همراه با ارسال نمونه (حداقل 3 نوبت) تحت نظر سوپروایزر الزامی است .
- ✓ مسئولیت نگهداری این دستورالعمل بر عهده سوپروایزر آزمایشگاه ارجاع دهنده است . بدیهی است در صورت نیاز به تکثیر آن جهت استفاده در بخش های پذیرش ، نمونه گیری و جوابدهی ، آزمایشگاه ارجاع دهنده می بایست نسبت به این امر مبادرت ورزد و آزمایشگاه ارجاع تنها یک نسخه از این دستورالعمل را برای آزمایشگاه ارجاع دهنده ارسال می نماید.
- ✓ مسئولیت بازنگری و اعمال تغییر در این دستورالعمل با رعایت مراجع و ضوابط استاندارد بر عهده مسئول فنی آزمایشگاه ارجاع (و کمیته مستند سازی و آموزش تحت نظر ایشان) می باشد و هر یک از مسئولین و کاربران مرتبط می توانند پیشنهاد بازنگری و تغییر در دستورالعمل را بنمایند .

اقدامات وابسته :

- ✓ آگاهی از لیست کلی آزمایش های قابل پذیرش و نمونه گیری در آزمایشگاه
- ✓ آگاهی از شرایط مربوط به نمونه (نوع ، مقدار ، شرایط نگهداری نمونه ها قبل از انجام آزمایش و شرایط ارسال نمونه ها)
- ✓ آگاهی از برنامه انجام آزمایش ها در آزمایشگاه ارجاع (زمان انجام آزمایش و زمان جوابدهی)
- ✓ آگاهی از اصول ایمنی در آزمایشگاه و به ویژه موارد مربوط به ارسال نمونه ها

تجهیزات و لوازم مورد نیاز جهت ارسال نمونه :

- ✓ رک و کلدباکس مخصوص حمل نمونه های آزمایشگاهی
- ✓ کامل نمودن فرم های ثبت مشخصات نمونه های ارسالی (شامل: نام و نام خانوادگی/کد ملی/شماره تماس)
- ✓ دارا بودن نسخه پزشک مربوطه و درخواست آزمایش ژنتیکی مورد نظر

اطلاعات نمونه :

- ✓ مواردی از قبیل نوع نمونه و حداقل مقدار نمونه جهت ارسال به آزمایشگاه ارجاع از جداول مربوط به آزمایش های هر بخش قابل استخراج و استفاده می باشد .
- ✓ شرایط نگهداری نمونه قبل از انجام آزمایش و نیز شرایط نمونه در حین ارسال, با هماهنگی آزمایشگاه مرجع انجام می پذیرد.
- ✓ به جهت رعایت استانداردها و افزایش کیفیت ارایه خدمات فنی ، به کلیه آزمایشگاه های ارجاع دهنده توصیه می گردد حتی الامکان از ظروف نمونه گیری استاندارد استفاده نمایند .

مراحل اجرایی دستورالعمل :

1. نحوه ارسال نمونه :

1-1. تنظیم فرم درخواست آزمایش :

با هماهنگی مسئولین بخش های فنی مربوطه، لیست نمونه های ارسالی در فرم مربوط به ارسال نمونه تنظیم و ثبت می گردد. ثبت کامل و دقیق اطلاعات درخواستی در فرم مذکور توسط آزمایشگاه ارجاع دهنده از ملزومات آزمایشگاه ارجاع دهنده می باشد. از جمله مهم ترین این موارد به شرح ذیل می باشد :

1-1-1-نام آزمایشگاه ارجاع دهنده

1-1-2- نام مسئول ارسال نمونه ها در آزمایشگاه ارجاع دهنده

1-1-3- تاریخ تحویل فرم به پیک آزمایشگاه ارجاع

1-1-4- نام بیمار (بطور کامل ، خوانا و بدون قلم خوردگی): بدیهی است این نام می بایست با نام درج شده بر روی برچسب نمونه انطباق کامل داشته باشد و چنانچه عدم انطباقی مشاهده گردد آزمایشگاه ارجاع از پذیرش نمونه معذور بوده و این نمونه به آزمایشگاه ارجاع دهنده عودت داده می شود.

نکته1-1-1: در مورد نام هایی که جنسیت بیمار را نمی توان از روی آن تشخیص داد ، لطفاً جنسیت نیز در قسمت توضیحات درج گردد .

1-1-5-سن بیمار: از آنجایی که در بسیاری از موارد سن بیمار جهت تفسیر نتیجه و همچنین لحاظ نمودن موارد مربوط به کنترل و ارزیابی مهم می باشد ، لطفاً سن دقیق بیمار را در قسمت مربوطه درج نمایید.

1-1-6- نام آزمایش های درخواستی (بطور خوانا و بدون قلم خوردگی) : بدیهی است برای نوشتن این نام ها می بایست از اصطلاحات رایج و مرسوم و همچنین استاندارد (ترجیحاً مطابق لیست ارایه شده) استفاده نمایید. توجه و دقت آزمایشگاه ارجاع دهنده در ثبت دقیق نام آزمایش های درخواستی, علاوه بر جلوگیری از اتلاف سرمایه و امکانات، مانع از اتلاف زمان و خسارات مرتبط با آن می گردد.

نکته1-1-2: در مورد آزمایش هایی که نام های تا حدی شبیه یکدیگر دارند ترجیحاً از نام های کامل استفاده نمایید.

1-1-7- نوع نمونه : از آنجایی که بر اساس پروتکل های استاندارد شده ، انجام هر آزمایشی تنها بر روی انواع خاصی از نمونه ها امکان پذیر می باشد, لذا درج نوع نمونه در قسمت مربوطه علاوه بر جلوگیری از اتلاف سرمایه و امکانات, مانع از اتلاف زمان و خسارات مرتبط با آن می گردد.

نکته1-1-3: چنانچه نوع نمونه ارسالی متناسب با آزمایش درخواستی نباشد و یا با آنچه در فرم درخواست درج گردیده است در تناقص باشد, آزمایشگاه ارجاع از پذیرش نمونه معذور بوده و این نمونه به آزمایشگاه ارجاع دهنده عودت داده می شود.

1-1-8- ثبت کامل اطلاعات بالینی و شرح حال بیمار به همراه فرم رضایت نامه

نکته1-1-4: گرفتن فیلم و عکس از بیمار برای کسب اطلاعات دقیق تر

1-2- جداسازی و بسته بندی نمونه های ارسالی:

1-2-1- مسئولیت بسته بندی ایمن نمونه ها و انتقال نمونه تا تحویل آن به نماینده آزمایشگاه ارجاع, به عهده ی آزمایشگاه ارجاع دهنده می باشد.

1-2-2-روش انتقال نمونه های مختلف باید به نحوی باشد که تمامیت و کیفیت نمونه های بیماران را حفظ نماید. به این منظور عواملی مثل زمان انتقال, شرایط و دمای مناسب برای انتقال و همچنین ظرف مناسب برای انتقال باید در نظر گرفته شود. الزامات مربوط به نمونه های خاص باید کاملا مشخص و مکتوب باشد و فرد مسئول انتقال نمونه آگاهی کامل از روش صحیح انتقال داشته باشد.

1-2-3-با توجه به فرم درخواست آزمایش تنظیم شده در مرحله قبل, نمونه مورد نیاز و متناسب با آزمایش های درخواستی برای هر یک از بیماران در ظروف مناسب و با کیفیت, جدا شده و پس از گذاشتن درب مناسب در شرایط مناسب از نظر دما و محیط (مندرج در برگه های راهنما) تا قبل از زمان ارسال و تحویل به پیک نگهداری می گردد.

نکته1-2-1: استفاده از **پارافیلم** برای بستن درب لوله های محتوی نمونه خون, سرم, پلاسما امری است منسوخ شده و به جهت احتمال آلودگی نمونه و نشت آن به خارج از لوله در صورت استفاده از پارافیلم ، توصیه می گردد تا از درب های مناسب که برای این منظور تهیه می گردند استفاده شود.

نکته1-2-2: بنا بر الزامات آزمایشگاه مرجع سلامت, مسئولیت بسته بندی ایمن نمونه ها بر عهده آزمایشگاه ارجاع دهنده است و هم چنین بسته بندی آزمایشگاهی باید طبق اصول صحیح و مطابق دستورالعمل مشخص و مکتوب صورت گیرد. فرد مسئول بسته بندی و همچنین فردی که بر مناسب بودن نحوه بسته بندی نظارت دارد باید در آزمایشگاه ارجاع دهنده مشخص شده باشد. لازم به ذکر است, بسته بندی باید به نحوی باشد که ایمنی فرد انتقال دهنده (پیک), افراد جامعه, محیط و نیز کارکنان آزمایشگاه ارجاع حفظ گردد.

1-2-4-نگهداری نمونه های جدا شده جهت ارسال تا قبل از تحویل به پیک نگهداری نمونه ها قبل از انجام آزمایش (قبل از ارسال در آزمایشگاه های ارجاع دهنده) باید بر طبق اصول صحیح نگهداری نمونه به منظور جلوگیری از کاهش کیفیت نمونه ها صورت گیرد.

1-3-ارسال نمونه ها:

جهت ارسال نمونه ها توجه به موارد زیر الزامی می باشد:

1-3-1- نمونه باید به صورت پلمپ شده برای آزمایشگاه همکار ارسال گردد.

1-3-2- برگه ارسال نمونه باید دارای شماره نامه و تاریخ روز تحویل نمونه به آزمایشگاه باشد.

1-3-3- در برگه ارسال نمونه هدف از انجام نمونه برداری باید قید گردد.

1-3-4- کلیه مشخصات نمونه (محل نمونه گیری، آدرس، علت نمونه برداری، شکل ارسال نمونه، موارد شکایت و مسمومیت) در برگه ارسال نمونه باید کامل و دقیق درج شود.

1-3-5- درصورت تفاوت تاریخ نمونه برداری و تاریخ نامه حتما باید تاریخ نمونه برداری نیز ذکر گردد.

1-3-6- در برگه ارسال نمونه تعداد نمونه های ارسالی قید گردد.

1-3-7- برگه ارسال نمونه باید با خط خوانا و بدون خط خوردگی تحویل داده شود.

1-3-8- پذیرش نمونه ها در روزهای کاری (شنبه تا پنج شنبه) از ساعت 7 صبح الی 19 بعدازظهر انجام می شود.

1-3-9- از برچسب مناسب یا جوهر مخصوص برای نوشتن روی نمونه ها استفاده شود بطوریکه پاک نگردد.

1-3-10- ارسال نمونه با هماهنگی پیک مربوط به آزمایشگاه ارجاع دهنده صورت گرفته و پرداخت هزینه به عهده ی آزمایشگاه مبدا می باشد.

بدیهی است آزمایشگاه بدلیل عدم رعایت هر یک از آیتم های فوق از پذیرش نمونه معذور می باشد.

نکته1-3-1: ارسال خارج از برنامه نمونه توسط آزمایشگاه های ارجاع دهنده در صورت رعایت ضوابط مربوط به شرایط دمایی و محیطی و همچنین موارد ایمنی, در صورتی که در زمان مناسب صورت گیرد(منظور از زمان مناسب زمانی است که نمونه های دریافتی در محل آزمایشگاه ارجاع قابل کنترل وبررسی و پذیرش و جداسازی باشند) و در صورت هماهنگی با مسئول بخش مربوطه امکان پذیر می باشد.

نکته1-3-2: پیک آزمایشگاه موظف است تا نمونه های دریافتی از آزمایشگاه های ارجاع دهنده را در حداقل زمان ممکن و در شرایط دمایی و محیطی مناسب به آزمایشگاه منتقل نماید.

1-3-11-نحوه و میزان ارسال نمونه جهت انجام آزمایشات ژنتیکی به شرح ذیل می باشد:

1-3-11-1-روش ارسال نمونه خون برای مطالعه ی کروموزومی:

- ✓ 3-5 سی سی خون با سرنگ گرفته شود و در لوله های هپارینه خالی شود و یا می توانند با Venoject خون گرفته و مستقیما خون را در لوله های هپارینه تخلیه نمایند. لوله های هپارینه باید استریل و در لوله های شرکتی (درب سبز رنگ) باشند و تاریخ انقضای آن نگذشته باشد.
- ✓ پس از انجام نمونه گیری, لوله ی محتوی خون به آرامی تکان داده شده و در دستگاه روتاتور قرار گیرد.

- ✓ نام و نام خانوادگی و نوع تست مورد نظر به طور خوانا و واضح نوشته شود.
- ✓ لوله ها داخل فلاسک قرار گیرد.
- ✓ در فصل گرما بسته های یخ خشک را همراه با نمونه داخل فلاسک قرار داده شود به طوریکه نمونه ها در تماس مستقیم با یخ نباشند.
- ✓ فرمهای مربوط به ارسال به همراه پرونده ی بیمار همراه با نمونه ارسال گردد.
- ✓ لطفا تمامی اطلاعات خواسته شده در فرم مربوط به هر تست به طور کامل پر گردد.

1-3-11-2-روش ارسال نمونه خون برای تست های مولکولی:

- ✓ 10 سی سی خون با سرنگ گرفته شود و در لوله های حاوی EDTA وارد شود. همچنین می توان از Venoject استفاده نموده و خون را مستقیما در لوله های EDTA تخلیه نمود. لوله های EDTA باید کاملا استریل بوده و در لوله های شرکتی (درب بنفش رنگ باشند) و تاریخ انقضای آن نگذشته باشد.
- ✓ پس از انجام نمونه گیری, لوله ی محتوی خون به آرامی تکان داده شده و در دستگاه روتاتور قرار گیرد.
- ✓ نام و نام خانوادگی و نوع تست مورد نظر به طور خوانا و واضح نوشته شود.
- ✓ لوله ها داخل فلاسک قرار گیرد.
- ✓ در فصل گرما بسته های یخ خشک را همراه با نمونه داخل فلاسک قرار داده شود به طوریکه نمونه ها در تماس مستقیم با یخ نباشند.
- ✓ فرمهای مربوط به ارسال به همراه پرونده ی بیمار همراه با نمونه ارسال گردد.
- ✓ نکته: لطفا تمامی اطلاعات خواسته شده در فرم مربوط به هر تست به طور کامل پر گردد.

نکته1-3-3: در تست NIPT, نمونه خون بیمار به میزان 8-10 سی سی در داخل لوله های STRECK به آرامی ریخته شده. سپس به میزان ده بار لوله حاوی نمونه را به آرامی سر و ته نمایید. لوله را داخل باکس مناسب به طوری که نمونه ثابت باقی بماند, قرار دهید.

1-3-11-3-روش ارسال نمونه آمنیون:

- ✓ ترجیحا دو سرنگ هر کدام 10 سی سی گرفته شود. مقادیر کمتر10 سی سی ممکن است به نتیجه نرسند.
- ✓ احتمال آلودگی با سلول های مادری و یا عدم رشد در نمونه های کدر و خونی افزایش می یابد.
- ✓ در صورت امکان, همراه با نمونه ی آمنیون, به جهت جلوگیری از خطاهای احتمالی, به خصوص در موارد آلودگی, نمونه ی خون مادر نیز ارسال گردد.
- ✓ زودتر از 15 هفته بارداری, نمونه گیری انجام نشود.

- ✓ از هر گونه دستکاری سرنگ ها (خم کردن یا برداشتن نیدل, برداشتن کلاهک, شکستن پیستون و ...) خودداری نمایید. ترجیحا نمونه برداری در سرنگ های یکسان انجام شود.
- ✓ بهترین زمان جهت انجام آزمایش کشت و مطالعه ی کروموزومی روی مایع آمنیوتیک بین 15-18 هفته بارداری می باشد و امکان عدم رشد در نمونه های بالای 20 هفته بارداری افزایش یافته و آزمایشگاه ارجاع, هیچ گونه مسئولیتی در قبال تاخیر و یا عدم جوابدهی نخواهد داشت.
- ✓ نام و نام خانوادگی و نوع تست مورد نظر به طور خوانا و واضح نوشته شود.
- ✓ لوله ها داخل فلاسک قرار گیرد.
- ✓ در فصل گرما بسته های یخ خشک را همراه با نمونه داخل فلاسک قرار داده شود به طوریکه نمونه ها در تماس مستقیم با یخ نباشند.
- ✓ فرمهای مربوط به ارسال به همراه پرونده ی بیمار همراه با نمونه ارسال گردد.
- ✓ پس از انجام نمونه گیری, لوله ی محتوی خون به آرامی تکان داده شده و در دستگاه روتاتور قرار گیرد.

نکته1-3-3-4: لطفا تمامی اطلاعات خواسته شده در فرم مربوط به هر تست به طور کامل پر گردد.

1-3-11-4-روش ارسال نمونه CVS:

- ✓ بهترین زمان انجام کشت و مطالعه کروموزومی CVS بین 11 الی 13 هفته بارداری می باشد و مقدار نمونه مورد نیاز حداقل 15 میلی گرم پرز می باشد.
- ✓ نمونه CVS باید در شرایط کاملا استریل, زیر هود پاک شده پس از قرار گرفتن نمونه داخل فالکون و پر کردن لوله با محلول Hams F1,RPMI و یا هر محیط کشت در دسترس(جهت جلوگیری از چسبندگی پرزها به جدار لوله در حین حمل و نقل, لوله با محلول کاملا پر شود.), درب لوله ی فالکون با پارافیلم بسته شود.
- ✓ ارسال ترجیحا در کوتاه ترین زمان ممکن صورت بگیرد.
- ✓ به هیچ عنوان نمونه قبل از روز تعطیلی ارسال نگردد.
- ✓ نام و نام خانوادگی, نوع تست و هفته ی بارداری روی ثبت گردد.
- ✓ فرمهای مربوط به ارسال به همراه پرونده ی بیمار همراه با نمونه ارسال گردد.
- ✓ نکته: لطفا تمامی اطلاعات خواسته شده در فرم مربوط به هر تست به طور کامل پر گردد.

1-3-11-5-روش ارسال نمونه محصول سقط:

- ✓ نمونه مورد نظر باید از عضله خالص بدون چربی و پوست از کشاله ران جنین تهیه شود. در صورتیکه نمونه گیری از عضله جنین امکان پذیر نباشد, از قسمت پرزهای جفت نمونه برداری

شود.در صورتیکه نمونه کورتاژ بود و جنین و جفت غیر قابل تشخیص بودند نمونه بافت غیر خونی کورتاژ تهیه شود.

- ✓ مقدار نمونه ی مورد نیاز حدود یک بند انگشت و غیر خونی می باشد. نمونه با سرم فیزیولوژی یا محلول Hams F10 شست و شو داده شود و داخل لوله فالکون حاوی HAMS F10, RPMI به طوری قرار گیرد که کاملا داخل محلول غوطه ور باشد. سپس درب لوله فالکون را با پارافیلم جهت جلوگیری از نشت محلول بسته بندی شود.
- ✓ بهترین نمونه, نمونه ای است که بیش از 72 ساعت از مرگ جنین نگذشته باشد. در صورتیکه این زمان گذشته باشد, احتمال عدم جوابدهی وجود خواهد داشت.
- ✓ نام و نام خانوادگی بیمار, نوع مورد نظر, و هفته ی سقط بر روی نمونه نوشته شود.
- ✓ نمونه داخل فلاسک مناسب قرار گیرد.
- ✓ در فصل گرما بسته های یخ خشک را همراه با نمونه داخل فلاسک قرار داده شود به طوریکه نمونه ها در تماس مستقیم با یخ نباشند.

1-4-فرآیند نمونه برداری:

1-4-1-روش نمونه برداری و میزان نمونه باید مطابق با استاندارد ملی مربوط به کالا انجام گیرد. در صورتیکه در استاندارد ملی مربوطه روش نمونه برداری و میزان نمونه ذکر نشده باشد, نمونه برداری باید مطابق با روش سری استانداردهای ISO2859 و ISO3951 انجام شود.

1-4-2-نمونه پس از نمونه برداری طبق روش های مندرج در استاندارد, حفظ و تحویل آزمایشگاه همکار گردد.

1-4-3-مسئولیت نگه داری از نمونه شاهد به عهده ی مسئول واحد نمونه برداری شده است.

1-4-4-نمونه شاهد تا دو ماه پس از تاریخ صدور نتایج آزمایش جهت ارزیابی مجدد, دارای اعتبار می باشد.

1-5- نحوه دریافت نمونه ها:

1-1-5-دریافت نمونه های ارسالی توسط مسئول واحد جداسازی نمونه ها

1-1-6-کنترل و بررسی نمونه های ارسالی و تکمیل فرم های مربوط به هر آزمایش

نکته1-5-1-: به دلیل اهمیت فوق العاده فرایند کنترل و بررسی نمونه های ارسالی و فرم های درخواست آزمایش این مرحله در آزمایشگاه بر اساس برنامه ریزی در نظر گرفته شده توسط مسئولین بخش های فنی مرتبط انجام می گردد.

نکته1-5-2: در حین انجام کنترل و بررسی نمونه های ارسالی و فرم های درخواست آزمایش چنانچه هر گونه عدم انطباقی (جزئی یا کلی) مشاهده گردید موضوع در فرم های مربوطه ثبت و به طریقه مقتضی به اطلاع آزمایشگاه ارجاع دهنده رسانده می شود.

نکته1-5-3: چنانچه عدم انطباق گزارش شده در حدی باشد که مانع از پذیرش و یا انجام آزمایش بر روی نمونه ارسالی گردد, آزمایشگاه از پذیرش نمونه معذور بوده و این نمونه به آزمایشگاه ارجاع دهنده عودت داده می شود.

1-6-زمان چرخه کاری (Turn-Around-Time یا TAT):

زمان گردش کار نمونه های ارسالی شامل مدت زمان دریافت نمونه تا ارایه جواب آزمایش با توجه به امکانات فراهم شده مشخص و تعیین گردیده است . این اطلاعات در هنگام عقد قرارداد همکاری بصورت مکتوب به آزمایشگاه ارجاع دهنده ارایه می گردد.

نکته1-6-1: آزمایشگاه ارجاع سعی می نماید تا زمان چرخه کاری (TAT) اعلام شده در برنامه را رعایت نماید ولیکن در پاره ای موارد نظیر فقدان نمونه ، نیاز به نمونه مجدد برای تکرار آزمایش و همچنین تاخیر در آماده شدن نتیجه به دلایل فنی ، ممکن است این زمان مدتی به تعویق بیافتد.

1-7-نحوه دریافت جواب آزمایش های درخواستی

نتیجه آزمایش های درخواستی بر روی نمونه های ارسالی پس از گزارش بخش های فنی و چاپ در بخش جوابدهی ، توسط مسئولین فنی آزمایشگاه مورد ارزیابی و کنترل قرار گرفته و پس از تایید, آماده ارایه به آزمایشگا ه های ارجاع دهنده می گردد.

نکته1-7-1: بر اساس توافق بعمل آمده و مندرج در قرارداد همکاری فیمابین کلیه نتایج آزمایش ها بر روی نمونه های ارسالی بصورت مکتوب به آزمایشگاه همکار ارایه می گردد. براین اساس حتی الامکان از ارایه نتایج آزمایش ها بصورت شفاهی (تلفنی) خودداری می گردد.

نکته1-7-2: جهت تسریع و تسهیل در ارتباطات میان آزمایشگاه ارجاع با آزمایشگاه ارجاع دهنده ، لازمست تا فردی بعنوان مسئول پیگیری موارد مربوط به نمونه های ارسالی در آزمایشگاه ارجاع دهنده تعیین و به آزمایشگاه ارجاع معرفی گردد و در صورت امکان جانشین وی نیز مشخص و اعلام گردد.

نکته1-7-3: آن دسته از نتایج که در« محدوده بحرانی» قرار می گیرند پس از تائید مسئول فنی آزمایشگاه ارجاع فوراً از طریق فاکس و تلفن به آزمایشگاه ارجاع دهنده گزارش می گردند و پیگیری های بعدی بر عهده آزمایشگاه ارجاع دهنده خواهد بود.

نکته1-7-4: به دلیل اهمیت کنترل و ارزیابی نتایج مربوط به آزمایش های نمونه های ارسالی توسط

مسئولین فنی آزمایشگاه ارجاع ، درخواست می گردد تا آزمایشگاه های ارجاع دهنده از درخواست دریافت پیش از موعد نتایج (بویژه قبل از تائید مسئولین فنی آزمایشگاه ارجاع) جداً خودداری نمایند.

نکته1-7-5: در پاره ای از موارد (بسیار معدود) ممکن است آزمایشگاه ارجاع ناگزیر به اصلاح و تغییر نتایجی گردد که قبلاً به آزمایشگاه ارجاع دهنده گزارش کرده است. تغییر در نتایج ممکن است به علت تکرار آزمایش و یا انجام آزمایش به روش دیگر اتفاق بیفتد. بدیهی است ارایه نتیجه جدید تنها پس از تایید مسئول فنی آزمایشگاه ارجاع امکان پذیر بوده و بخش جوابدهی آزمایشگاه ارجاع مسئولیت پیگیری موضوع تا حصول اطمینان از دریافت نتیجه جدید توسط آزمایشگاه ارجاع دهنده را بر عهده دارد.

1-8-محدودیت ها / علل رد نمونه های ارسالی:

1-8-1-عدم درج مشخصات لازم بر روی برچسب نمونه (حداقل مشخصات لازم عبارتست از نام و نام خانوادگی بیمار و چنانچه از یک بیمار نمونه های مختلفی ارسال گردد می بایست نوع نمونه و یا در مواردی که در زمان های مختلف از بیمار نمونه گیری می شود می بایست زمان نیز بر روی برچسب نمونه قید گردد)

1-8-2-عدم انطباق اطلاعات فرم درخواست آزمایش با برچسب نمونه

1-8-3-نامناسب بودن نمونه از نظر نوع، کیفیت و کمیت